

2. zápočtový test

Vyšetřete konvergenci řady

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{z^{2n}}{2n}.$$

Pomocí derivace a integrace této mocninné řady člen po členu vyjádřete součet řady

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{2^n n}.$$

Řešení 1. Platí

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1}{\sqrt[n]{2n}} = 1,$$

poloměr konvergence je tedy roven 1. Na kružnici konvergence, tj. na jednotkové kružnici, řada

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{w^n}{2n}$$

konverguje pro $w = e^{ix} \neq 1$, stačí použít Dirichletovo kritérium s monotónní posloupností $\frac{1}{2n} \searrow 0$ a řadou $\sum_{n \in \mathbb{N}} e^{inx}$, která má omezenou posloupnost částečných součtů pro $x \neq 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$. Pro $x = 0$ víme, že řada $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{2n} = +\infty$. Tudíž řada konverguje pro každé $|z| = 1$ takové, že $z \neq \pm 1$.

Uvnitř kruhu konvergence můžeme tedy řadu derivovat a integrovat člen po členu. Dále budeme uvažovat řadu na intervalu $(-1, 1)$ a psát x místo z . Máme

$$\begin{aligned} \left(\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{x^{2n}}{2n} \right)' &= \sum_{n=1}^{+\infty} x^{2n-1} = x + x^3 + x^5 + \dots, \\ &= x(1 + x^2 + x^4 + \dots) = \frac{x}{1 - x^2}, \quad x \in (-1, 1). \end{aligned}$$

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{x^{2n}}{2n} = \int \frac{x dx}{1 - x^2} = -\frac{1}{2} \ln(1 - x^2) + c.$$

Dosažením za $x = 0$ získáme $c = 0$. Tudíž máme

$$-\frac{1}{2} \ln(1 - x^2) = \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{x^{2n}}{2n}.$$

Dosažením za $x = \frac{1}{\sqrt{2}}$ získáme

$$\begin{aligned} -\frac{1}{2} \ln\left(\frac{1}{2}\right) &= -\frac{1}{2} \ln\left(1 - \frac{1}{2}\right) \\ &= \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{2^n 2n} \\ &= \frac{1}{2} \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{2^n n}. \end{aligned}$$

Tudíž

$$\ln(2) = -\ln\left(\frac{1}{2}\right) = \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{2^n n}.$$